

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΟΜΙΛΙΩΝ / ABSTRACTS

A.

Professor **Paul Weindling**,
Wellcome Trust Research Professor in the History of Medicine,
Centre for Health, Medicine and Society,
School of Arts and Humanities, Oxford Brookes University,
Oxford, OX3 0BP, U.K.

Nazi medicine and its Ethical Legacy

Sixty years ago, the Nuremberg Medical Trial revealed horrific abuses in Nazi medical research. At its close on 19 August 1947, the judges pronounced a set of principles on permissible human experiments. These required that the investigator should explain to the subjects the purpose, procedures, and risks of the experiment.

The idea of informed consent has become the cornerstone of all modern medical research and clinical medicine. I will trace the story of its origins from the time when German researchers were experimenting extensively on victims for military, scientific and racial purposes. These involved victims from many countries, not least Greece.

In 1945 Allied medical officers heard about the Nazi scientific atrocities from released prisoners. The concern with medical war crimes led to the Nuremberg Medical Trial. Surviving experimental subjects testified that the experiments were coercive, often involved death or severe maiming. They described how the experiments met with resistance, protest and sabotage. We find that the research subject, and medical understanding of the victim is at the core of the story.

Η ιατρική των Ναζί και η ηθική της κληρονομιά

Η δίκη της Νυρεμβέργης, εξήντα χρόνια πριν, αποκάλυψε τρομακτικές καταχρήσεις της ιατρικής έρευνας από τους Ναζί. Στο τέλος της δίκης στις 19 Αυγούστου του 1947 το δικαστήριο ανακοίνωσε μια σειρά από αρχές σχετικά με την διεξαγωγή πειραμάτων με ανθρώπους. Σύμφωνα με τις αρχές αυτές, ο ερευνητής θα πρέπει να εξηγεί στους συμμετέχοντες στα πειράματα τον σκοπό, τις διαδικασίες και τους κινδύνους του πειράματος.

Η ιδέα της ενήμερης συγκατάθεσης αποτέλεσε το θεμέλιο της σύγχρονης ιατρικής έρευνας και της κλινικής ιατρικής. Στην ομιλία μου θα επιχειρήσω να παρουσιάσω την ιστορία των απαρχών της από την εποχή που οι Γερμανοί ερευνητές πειραματιζόντουσαν συστηματικά με ανθρώπους για πολεμικούς, επιστημονικούς και ρατσιστικούς σκοπούς. Τα πειράματά τους περιλάμβαναν ανθρώπους από πολλές χώρες, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας.

Το 1945 οι ιθύνοντες γιατροί των συμμάχων έμαθαν για τις επιστημονικές φρικαλεότητες των Ναζί από φυλακισμένους που είχαν αφεθεί ελεύθεροι. Η ανησυχία με τα εγκλήματα πολέμου από τους γιατρούς οδήγησε στη δίκη της Νυρεμβέργης με κατηγορούμενους γιατρούς. Θύματα ιατρικών πειραμάτων δήλωσαν ότι υπήρχε καταναγκασμός για συμμετοχή στα πειράματα που συχνά συνεπάγονταν θάνατο ή σοβαρή αναπηρία. Περιέγραψαν πώς τα πειράματα συνάντησαν αντίσταση, διαμαρτυρία, ή και αποχή. Θεωρούμε ότι κεντρικός πυρήνας της ιστορίας αυτής είναι η κατανόηση που είχαν τα ίδια τα θύματα των πειραμάτων.

B.

Professor **Hilary Rose**, BA Hons Soc Lond., PhD Brad, D.Fil hc Uppsala Emerita Professor Social Policy, University of Bradford, U.K.
Currently Visiting Research Professor of Sociology, City University, London, U.K.

From Nuremberg to Informed Consent in 21st Century

My talk surveys in impossibly compressed space not a linear story of progress since the Nuremberg trial and the code, but a story of mess, muddle and conflict. This account is set in the context of the growth of human rights rhetoric following the defeat of the Nazis. I draw on my own research on biobanks to explore the key notions of informed consent and autonomy.

None the less my conclusion is one of cautious optimism in that over the six decades the moral agency of the patient/subject, the patient and the subject, has increasingly been recognised and claimed by all three of these categories and their frequent connotations.

Από την Νυρεμβέργη στην ενήμερη συγκατάθεση τον 21^ο αιώνα

Η ομιλία μου θα παρουσιάσει εξαιρετικά συνοπτικά όχι μια γραμμική ιστορία προόδου από τη δίκη της Νυρεμβέργης και τον κώδικα που προέκυψε, αλλά μια ιστορία αταξίας, σύγχυσης και σύγκρουσης. Η παρουσίαση τοποθετείται στο πλαίσιο της ανάπτυξης της ρητορικής σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα που επακολούθησε την ήττα των Ναζί. Θα αντλήσω από τα αποτελέσματα της έρευνάς μου σχετικά με βιοτράπεζες, προκειμένου να εξετάσω τις έννοιες κλειδιά της ενήμερης συγκατάθεσης και της αυτονομίας.

Το συμπέρασμά μου ωστόσο ενέχει συγκρατημένη αισιοδοξία, επειδή για πάνω από έξι δεκαετίες η ηθική ιδιότητα του ασθενούς/υποκειμένου ως δρώντος, του ασθενούς και του υποκειμένου ως δρώντων, έχει προοδευτικά αναγνωρισθεί και την έχουν διεκδικήσει και οι τρεις παραπάνω κατηγορίες και οι συχνές τους συγχωνεύσεις.